

Анотація вибіркової дисципліни

ГЕНЕЗА МІЖНАРОДНОГО КОМУНІКАЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ

Мета курсу: умотивування потреби в інформації як головній рушійній силі комунікаційних процесів в історії та культурі. Завдання курсу: формування цілісного уявлення про періоди становлення національних інформаційних просторів; аналіз становлення нових комунікативних зв'язків, нових читацьких потреб та відповідних типологічних змін у журналістському процесі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- історію формування національних комунікаційних просторів європейських країн та США;
- соціокультурні чинники появи та розвитку комунікаційних систем у світі;

вміти:

- охарактеризувати специфіку зародження журналістики як особливої форми суспільної та політичної комунікації;
- на основі самостійного аналізу політичних текстів, публіцистичних творів, памфлетів, маніфестів, листів унаочнити особливості становлення комунікаційних процесів та змін.

Набуті компетентності:

- здатність використовувати знання про технологічні, організаційні, управлінські особливості функціонування комунікаційних технологій;
- здатність володіти навичками роботи з комп'ютером на рівні користувача, використовувати інформаційні технології для рішення експериментальних і практичних завдань у галузі професійної діяльності (журналістика);
- знати передовий вітчизняний і світовий досвід у галузі журналістики;
- орієнтуватися у передовому вітчизняному та світовому досвіді створення інформаційної продукції;
- здатність використовувати професійно-профільовані знання й практичні навички з журналістики, масової комунікації та інформації, комунікаційних технологій для дослідження комунікаційних явищ і процесів;
- орієнтуватися у особливостях управління ЗМІ, його спеціалізації та профілю.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Дніпровський національний університет ім. О. Гончара
Факультет систем і засобів масової комунікації
Кафедра масової та міжнародної комунікації

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан факультету
систем і засобів масової комунікації
проф. Демченко В. Д.

_____ 2017 р.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

Гене́за міжнародного комунікаційного процесу

Дніпро–2017

Гене́за міжнародного комунікаційного процесу. Програма навчальної дисципліни. – ДНУ, 2017.

Розробник: О. В. Гудошник, кандидат філологічних наук, доцент кафедри масової та міжнародної комунікації ДНУ

Рецензенти: О. В. Кирилова, кандидат філологічних наук, доцент кафедри масової та міжнародної комунікації ДНУ ім. О. Гончара;

Л. В. Хотюн, кандидат наук із соціальних комунікації, доцент кафедри масової та міжнародної комунікації ДНУ ім. О. Гончара.

Затверджено вченою радою факультету систем і засобів масової комунікації.

Протокол № _____ від « _____ » _____ 2017 р.

© ДНУ ім. О. Гончара, 2017

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Гене́за міжнародного комунікаційного процесу»

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни			
		денна форма навчання		заочна форма навчання	
Кількість кредитів — 3	Галузь знань <u>06 – Журналістика</u>	За вибором		За вибором	
Модулів – 1	Спеціальність <u>061 – Журналістика</u>	Рік підготовки:			
Змістових модулів – 1		3		3	
Індивідуальне науково-дослідне завдання: немає		Семестр			
Загальна кількість годин — 90		5		5	
Заочне -46		Лекції			
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних — 2 самостійної роботи студента — 3,3		16		2	
		Практичні, семінарські			
	18		4		
	Лабораторні				
	Самостійна робота				
	56		40		
	<u>Бакалавр</u>	Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1:1,6 для заочної форми навчання – 1:6,6

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу: умотивування потреби в інформації як головній рушійній силі комунікаційних процесів в історії та культурі. Завдання курсу: формування цілісного уявлення про періоди становлення національних інформаційних просторів; аналіз становлення нових комунікативних зв'язків, нових читацьких потреб та відповідних типологічних змін у журналістському процесі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- історію формування національних комунікаційних просторів європейських країн та США;
- соціокультурні чинники появи та розвитку комунікаційних систем у світі;

вміти:

- охарактеризувати специфіку зародження журналістики як особливої форми суспільної та політичної комунікації;

- на основі самостійного аналізу політичних текстів, публіцистичних творів, памфлетів, маніфестів, листів унаочнити особливості становлення комунікаційних процесів та змін.

Набуті компетентності:

- здатність використовувати знання про технологічні, організаційні, управлінські особливості функціонування комунікаційних технологій;
- здатність володіти навичками роботи з комп'ютером на рівні користувача, використовувати інформаційні технології для рішення експериментальних і практичних завдань у галузі професійної діяльності (журналістика);
- знати передовий вітчизняний і світовий досвід у галузі журналістики;
- орієнтуватися у передовому вітчизняному та світовому досвіді створення інформаційної продукції;
- здатність використовувати професійно-профільовані знання й практичні навички з журналістики, масової комунікації та інформації, комунікаційних технологій для дослідження комунікаційних явищ і процесів;
- орієнтуватися у особливостях управління ЗМІ, його спеціалізації та профілю.

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Етапи виникнення та становлення національних інформаційних систем.

Тема 1. Пражурналістські явища.

Тема 2. Виникнення та становлення політичної комунікації.

Тема 3. Становлення та розвиток інформаційного простору Просвітництва.

Тема 4. Національні особливості розвитку інформаційних систем.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	л	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1.												
Тема 1. Пражурналістські явища.	12	4	4	-	-	8	6,5	0,5	1	-	-	5
Тема 2. Виникнення та становлення політичної комунікації.	22	4	4	-	-	14	11,5	0,5	1	-	-	10
Тема 3. Становлення та розвиток інформаційного простору Просвітництва.	18	4	2	-	-	12	11,5	0,5	1	-	-	10
Тема 4. Національні особливості розвитку інформаційних систем.	22	4	6	-	-	12	16,5	0,5	1	-	-	10
Контрольна модульна робота	12		2			10						5
Разом за змістовим модулем	52	8	10	-	-	34	28	1	2	-	-	25
Усього годин	90	16	18			56	46	2	4			40

Завдання для самостійної роботи

1. Слово “газета” та “журнал” у головних європейських мовах (еволюція термінологічного та сенсового значення).
2. “Моральний” тижневик та його характерні риси.
3. Сутність “податку на знання” як важеля економічного тиску на англійську пресу XVIII - першої половини XIX ст.
4. “Вчений” просвітницький журнал у Германії.
5. Пражурналістські комунікаційні процеси Середньовіччя.
6. Книги, літописи, рукописи як інформаційні засоби.
7. Епос, історія, література, театр як форма масової інформаційної діяльності Античності.
8. Роль університетів у розвитку комунікаційних процесів.
9. Специфіка формування давньогрецької та давньоримської риторичної публіцистики.
10. Особливості функціонування неофіційних повідомлень і канали їх розповсюдження.
11. Релігійна та світська публіцистика середньовіччя.
12. Форми розповсюдження масової інформації в IX – XIII ст.
13. «Міська» культура й поява інформаційних інституцій (листування, збір новин на замовлення, рукописна книжка та ін.).
14. Виникнення масових видань та їх загальна характеристика.
15. «Зоряна палата»: специфіка діяльності цензури в Англії XVI-XVII століть.
16. Типологія рукописних і друкованих видань на початку XVII століття.
17. Специфіка видавничої справи у Франції в XVI-XVII століттях.
18. Усні й писемні форми розповсюдження інформації у Франції періоду Відродження.
19. Преса і влада у Франції XVII ст.
20. Народження гасла “свобода друку”.
21. Англійська концепція свободи друку: історія виникнення.
22. Політична боротьба і преса Франції часів Великої французької революції.
23. Вербальні й невербальні форми комунікації в давній історії.
24. Формування риторичного типу публіцистики в Давній Греції.
25. Діалог як форма філософської публіцистики в Давній Греції й Давньому Китаї. Історія становлення жанру.
26. Офіційна преса Давнього Риму й Давнього Китаю. Порівняльна характеристика.
27. Епістолярний жанр як засіб неофіційної комунікації в Давні часи.
28. Офіційні й масові комунікаційні шляхи в середньовічній Європі.
29. Масова інформація в часи пізнього середньовіччя. Шляхи розповсюдження.
30. Виникнення й розвиток цензури в Європі в XVI – XVII ст.
31. Західноєвропейські друковані й рукописні видання XV–XVII ст., особливості співіснування.
32. Еволюція гасла “свобода друку” в Англії в XVII ст.
33. Становлення німецької політичної преси в XVIII ст. (на матеріалі публіцистики Шубарта, Віланда).
34. Моральний тижневик як тип видання.
35. “Подорож” як жанр американської публіцистики XVIII століття.
36. Правове регулювання діяльності преси у XVIII столітті. Спроба порівняльної характеристики.

Методи навчання

Лекції, практичні заняття, поточні консультації, індивідуальні заняття.

Методи контролю

Форми поточного контролю – відповіді на практичних заняттях, контроль виконання завдань із самостійної роботи. Формою підсумкового контролю є залік.

Методичне забезпечення

- Жиленко І. Р. Історія зарубіжної журналістики (від античності до II пол. XVIII ст.) [Текст] : навч. посіб. / І. Р. Жиленко. – Суми : СумДУ, 2010. – 285 с. + Гриф МОН.
- Казакова Т. В. Історія зарубіжної журналістики: Методичні матеріали для студентів заочного та дистанційного навчання зі спеціальності «Журналістика». – Харків: ХНУ, 2001. – 19 с.
- Методичні вказівки до практичних занять з курсу «Історія виникнення преси». – Дніпропетровськ, 2012.
- Методичні вказівки до виконання курсових робіт з історико-журналістських дисциплін. – Дніпропетровськ, 2002.
- Методичні вказівки до вивчення курсу «Історія виникнення преси». – Дніпропетровськ, 2000.
- Сидоренко Н. М. Історія зарубіжної журналістики: Навчальна програма. – К., 2001.

Рекомендована література

Базова

- Введение в мировую журналистику. От Античности до конца XVIII века: Хрестоматия / Сост. Г. В. Прутцков. – М.: Аспект Пресс, 2007. – 428 с.
- Габермас Ю. Структурні перетворення у сфері відкритості: дослідження категорії громадянське суспільство [Текст]/ Ю. Габермас. – Л.: Літопис, 2000. – 318 с.
- [Куле К.](#) «СМИ в Древней Греции: сочинения, речи, разыскания, путешествия...» / Пер. с франц. – М.: [Новое Литературное Обозрение](#), 2004 г. – 256 с.
- Лабутина Т. Л. Культура и власть в эпоху Просвещения [Текст] / Т. Л. Лабутина. – М. : Наука, 2005. – 458 с
- Мелешенко О. К., Чічановський А. А., Шкляр В. І. Інфор-мація, інформаційний. Словник термінів і понять для журналістів і політологів. – К.: Грамота, 2007. – 72 с. – (Сер. «Словник»).
- Федченко П. М. Преса та її попередники. – К.: Наукова думка, 1969. – 350 с.

Допоміжна

- Від кременя до кремнію. Історія засобів масової інформації. – Львів, 1987.
- Виппер Р. Ю. Лекции по истории Греции. Очерки истории Римской империи. Избранное сочинение в 2 т. – Т. I. – Ростов-на-Дону: Издательство «Феникс», 1995. – 480 с.
- Дубашинский И. Памфлеты Свифта. – Рига, 1968.
- Жолудь Р. В. Начало православной публицистики: Библия, апологеты, византийцы. – Воронеж: Воронеж. гос. ун-т, 2002. – 191 с.
- Корнилова Е. Н. Риторика – искусство убеждать. Своеобразие публицистики античного мира: Учебное пособие. – 3-е изд., доп. – М: Изд-во Моск.ун-та, 2010. – 240 с.
- Ораторы Древней Греции. – Сост. М. Л. Гаспаров. – М., 1985.
- Строев А. «Те, кто поправляет фортуна». Авантюристы Просвещения [Текст]/ А. Строев. – М.: Новое лит. обозрение, 1998. – 400 с.
- Соколов В. С., Виноградова С.М. Периодическая печать Великобритании. – СПб.: Изд-во С.-Петербур. ун-та, 2000. 2007.–55 с.
- Ученова В. В. У истоков публицистики. – М.: Изд-во МГУ, 1989. – 211 с.
- Успенская, В. И. Женские салоны в Европе XVII-XVIII века [Электронный ресурс] / Успенская В. И. // Режим доступа: <http://17v-euro-lit.niv.ru/17v-euro-lit/articles/uspenskaya-zhenskie-salony.htm>.
- Шалагінов Б. Зарубіжна література: Від античності до початку XIX ст.: Іст.-естет. нарис. – К.: Вид. дім «КМ Академія», 2004. – 360 с.